

Özel kartlar kullanılarak yapılan şehir içi yolcu taşımacılığında ...kart alt bayinin komisyon gelirine dair belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.18.02-1744-537
Tarih	25.05.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.35.18.02-1744-537

25/05/2012

Konu : ...kart alt bayii komisyon geliri

İlgide kayıtlı dilekçenizin tetkik edilmesinden, ...kart alt bayisi olarak nihai tüketicilere ...kart dolum hizmeti verdiğiniz, ...kart dolum bedelinin hizmet alımı olarak mı yoksa komisyon geliri olarak mı değerlendirileceği ile Ba-Bs formları düzenleme yükümlülüğünüz hususlarına ilişkin görüş istenildiği anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu, ticari kazancın ise Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve bu kanunda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esası) veya basit usule göre tespit edileceği belirtilmiştir.

Mezkur Kanunun 38 inci maddesinde;

"Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce;

1-İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir,

2-İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41' inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükmü yer almakta olup,

"İşletme hesabı esasında ticari kazancın tespiti" başlıklı 39 uncu maddesinde ise;

"İşletme hesabı esasına göre ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler arasındaki müspet farktır.

(Elde edilen hasılat, tahsil olunan paralarla tahakkuk eden alacakları; giderler ise, tediye olunan ve borçlanılan meblağları ifade eder.)

Emtia alım ve satımı ile uğraşanlarda ticari kazancın bulunması için hesap dönemi sonundaki emtia mevcudunun değeri hasılatı, dönem başındaki emtia mevcudunun değeri ise giderlere ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41' inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükmüne yer verilmiştir.

382 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile özel kartlar kullanılarak yapılan şehir içi yolcu taşımacılığında belge düzenine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bu açıklamalara göre, özel kartları satışa çıkaran firmalar ile bir banka arasında anlaşma yapılacak, kartların satışı ve bu kartlara yükleme yapılması işlemleri, bu kartları çıkaran firmalarla anlaşmalı bayilerce gerçekleştirilecek olup özel kartlara bayilerden yükleme yaptırılması sırasında henüz yolcu taşıma hizmeti gerçekleşmemiş olduğundan Vergi Usul Kanununda sayılan herhangi bir belgenin düzenlenmesine gerek bulunmayacaktır. Söz konusu özel kartlar, anlaşmalı yolcu taşıma işletmelerine ait taşıtlarda bulunan cihazlar (validatör) vasıtasıyla, taşıma hizmetine ait bedelin ödenmesinde kullanılacaktır. Anlaşmalı yolcu taşıma işletmeleri tarafından, bedeli söz konusu kartlar kullanılmak suretiyle ödenmiş bulunan taşıma hizmetlerine ilişkin olarak, elektronik ortamda tutulan ve muhafaza edilen kayıtlara istinaden, gün sonunda "muhtelif müşteriler" ibareli bir fatura düzenlenecektir.

Diğer taraftan, bayilerce sunulan hizmet dolayısıyla özel kartları satışa sunan firmalardan; bu firmalarca da anlaşmalı yolcu işletmelerinden alınacak komisyon vb. bedeller için, hizmetin tamamlanmasından itibaren yedi günlük süre dahilinde fatura düzenlenmesi gerekmektedir. Bayilerce müşterilere yükleme yapılması sırasında mali değeri olmayan bir belgenin müşteriye verilmesi

mümkündür.

Bu itibarla, özel kartlar kullanılarak yapılan şehir içi yolcu taşımacılığında yukarıda bahsi geçen Tebliğde belirtilen usul ve esaslara uyulmak şartıyla Tebliğle belirlenen belge düzenine uyulması gerekmektedir.

Öte yandan, komisyon bedeli tutarının 5.000 TL yi aşması halinde Ba-Bs bildirim formuna dahil edileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026